

L'**Italia** è una penisola a forma di stivale e ha da numerose isole: le più grandi sono la **Sardegna** e la **Sicilia**, ma ce ne sono anche tantissime più piccole e raggruppate in arcipelaghi, come l'arcipelago toscano che comprende l'Isola d'Elba.

Dal **punto di vista**

montuoso possiamo citare: la catena delle Alpi, che appartiene a diversi Stati e per convenzione viene divisa in Alpi Occidentali e Orientali, separate dalla linea trasversale che attraversa il lago di Como. Le vette più alte si trovano nelle Alpi Occidentali, come il Monte Bianco, il Monte Rosa e il Monte Cervino. Nelle Alpi Orientali si trovano le Dolomiti, famose per le loro forme create dalle rocce calcaree. Tutte le catene scendono molto gradualmente verso la Pianura Padana aprendosi a ventaglio verso le Prealpi.

La **Pianura Padana** è la più grande, ha una forma quasi triangolare, questa pianura è di origine **alluvionale**. La seconda pianura per estensione è il Tavoliere di Puglia, tra le altre pianure minori c'è il Campidano in Sardegna.

I **fiumi italiani** si dividono in: quelli che nascono **nelle Alpi** e quelli che nascono **negli Appennini**. I fiumi alpini di origine glaciale come il Po', il Ticino, l'Adda, sono più lunghi e hanno un portata piuttosto irregolare. I fiumi appenninici hanno un corso più breve e hanno un regime di tipo torrentizio, come ad esempio l'Arno il Tevere e il Volturno.

Il lago più vasto è il **Lago di Garda**, seguono il **Lago Maggiore e il Lago di Como**. Nella regione appenninica i

Italia è pівостровом у формі чобота і має численні острови: найбільші — Сардинія та Сицилія, але є також багато менших, згрупованих в архіпелаги, наприклад, Тосканський архіпелаг, до якого входить Ізола д'Ельба.

З гірської точки зору можна згадати: ланцюг Альп, який належить різним державам і за умовою ділиться на Західні та Східні Альпи, розділені поперечною лінією, що перетинає озеро Комо. Найвищі вершини знаходяться в Західних Альпах, таких як Монблан, Монте-Роза і Монте-Червіно. У Східних Альпах розташовані Доломітові Альпи, відомі своїми формами, створеними вапняковими скелями. Усі ланцюги дуже поступово спускаються до долини По, відкриваючи, як віяло, до Передальп.

Долина По найбільша, має майже трикутну форму, ця рівнина алювіального походження. Друга за величиною рівнина — Тавольєре ді Апулія, серед інших малих рівнин — Кампідано на Сардинії. Італійські річки поділяються на: ті, що виникають в Альпах і ті, що виникають на Апеннінах. Альпійські річки льодовикового походження, такі як По, Тічіно, Адда, довші і мають досить нерівну течію. Річки Апеннін мають коротшу течію і зливовий режим, як-от Арно, Тібр і Вольтурно.

Найбільше озеро – озеро Гарда, за ним йдуть озеро Маджоре та озеро Комо. В Апеннінському регіоні озера

laghi sono meno estesi, e alcuni sono di origine vulcanica, come il Lago di Bolsena e quello di Bracciano.

Le **coste della Penisola**

Italiana hanno le forme più varie come succede in Liguria e Calabria, in cui le coste sono frastagliate e rocciose. Buona parte del litorale adriatico è basso e sabbioso.

IL CLIMA DELL'ITALIA

L'**Italia** si trova nella fascia temperata dell'emisfero boreale, e presenta una varietà di climi e di ambienti. I fattori che condizionano maggiormente il clima sono **l'altitudine e la vicinanza del mare o dei bacini interni**, ma anche i venti hanno una particolare importanza.

Nella penisola italiana ci sono sei zone climatiche. Nella regione alpina il clima varia principalmente a seconda dell'altitudine. Nelle aree vicino ai grandi laghi, il clima è eccezionalmente mediterraneo. Nella regione padana il clima è di tipo continentale ma anche nella regione appenninica. Nella costa ligure e nel litorale tirrenico il clima è mediterraneo come nelle Isole e nel Sud Italia.

LA POPOLAZIONE DELL'ITALIA

Secondo i dati ISTAT l'Italia all'inizio del **2020 ha superato i 60 milioni di abitanti.** Negli ultimi decenni l'Italia ha mostrato un forte calo di natalità ma grazie alle buone condizioni ambientali è più alta la speranza di vita. A partire dal 2001 il numero dei residenti è

менш великі, а деякі мають вулканічне походження, наприклад озеро Больсена і Браччано.

Узбережжя італійського півострова мають найрізноманітнішу форму, як це буває в Лігурії та Калабрії, де узбережжя нерівні та скелясті. Велика частина узбережжя Адриатичного моря низька і піщана.

КЛІМАТ ІТАЛІЇ

Італія розташована в помірному поясі Північної півкулі та має різноманітний клімат і середовище. Факторами, які найбільше впливають на клімат, є висота над рівнем моря та близькість моря або внутрішніх басейнів, але вітри також мають особливе значення.

На італійському півострові шість кліматичних поясів. В Альпійському регіоні клімат змінюється в основному в залежності від висоти. У районах поблизу великих озер клімат виключно середземноморський. У регіоні По клімат континентальний, але також і в регіоні Апеннін. На Лігурійському та Тірренському узбережжі клімат середземноморський, як на островах і в Південній Італії.

НАСЕЛЕННЯ ІТАЛІЇ

За даними ISTAT, населення Італії на початок 2020 року перевищило 60 мільйонів жителів. В останні десятиліття в Італії спостерігається різке зниження народжуваності, але завдяки хорошим екологічним умовам тривалість життя вища. З 2001 року

aumentato, la maggior parte dei bambini nati riguarda i genitori stranieri, infatti le donne immigrate hanno in media dai 2 ai 13 figli.

L'ECONOMIA E LA POLITICA DELL'ITALIA

L'**Italia**, fino a non molti anni fa, è stata tra i paesi europei il principale esportatore di manodopera. Fino agli anni settanta la **manodopera** era **poco qualificata**.

Oggi molti laureati cercano all'estero opportunità di lavoro negate nel nostro Paese. Gli italiani che vivono all'estero sono circa 4 milioni e mezzo. Nel corso del **Novecento** l'Italia è stata coinvolta in molte migrazioni interne. Con la ripresa industriale successiva alla seconda guerra mondiale, ci furono importanti spostamenti di popolazione dalle campagne alle città e dal Sud al Nord del Paese.

Dal 1946 in seguito al referendum popolare l'Italia è una Repubblica. Ci sono 5 regioni a statuto speciale: la Sicilia e la Sardegna, Valle d'Aosta, Friuli Venezia Giulia, il Trentino Alto Adige.

Negli anni novanta il sistema economico italiano è cambiato, ed è aumentato il peso

del **settore terziario**. In Italia sono presenti poche grandi aziende e **tantissime piccole e medie imprese**. (prima del COVID)

L'economia italiana presenta fattori di debolezza come lo squilibrio tra regioni settentrionali e regioni meridionali, la carenza di risorse naturali, scarsità nei finanziamenti destinati alla ricerca.

кількість жителів зростає, більшість народжених дітей є від батьків-іноземців, фактично жінки-іммігрантки мають у середньому від 2 до 13 дітей.

ЕКОНОМІКА ТА ПОЛІТИКА ІТАЛІЇ

Ще кілька років тому Італія була основним експортером робочої сили серед європейських країн. До 1970-х років робоча сила була низькокваліфікованою.

Сьогодні багато випускників шукають за кордоном можливості працевлаштування, яким відмовлено в нашій країні. За кордоном проживає близько 4 з половиною мільйонів італійців. Протягом двадцятого століття Італія була залучена до багатьох внутрішніх міграцій. Після відновлення промисловості після Другої світової війни відбулося значне переміщення населення із села в міста та з півдня на північ країни.

З 1946 року після всенародного референдуму Італія стала республікою. Є 5 регіонів з особливим статусом: Сицилія і Сардинія, Валле-д'Аоста, Фріулі-Венеція-Джулія, Трентіно-Альто-Адідже.

У дев'яностих роках італійський економічний синтез змінився, і вага третинного сектора зростає. В Італії є кілька великих компаній і багато малих і середніх підприємств. (до COVID) Італійська економіка має фактори слабкості, такі як дисбаланс між північними та південними регіонами, брак природних ресурсів, брак фінансування для досліджень.

OCCUPAZIONE E LAVORO IN ITALIA

Negli ultimi anni in **Italia** risulta **occupato** circa il 57% della **popolazione** di età compresa fra i 15 ei 64 anni, mentre la percentuale di lavoro nero è del 12% e non rientra nella statistiche. Esistono profonde differenze tra le Regioni nel Nord e del Sud: il tasso di occupazione è più elevato al Nord. Anche le differenze di genere sono notevoli: gli uomini hanno un **tasso di occupazione** del 68 % le donne del 40%.

È possibile identificare tre **grandi aree economiche**: il Nord Ovest centrato su Milano, Genova e Torino, quest'area è caratterizzata dalla massiccia presenza di grandi imprese; il Nord Est e il Centro, caratterizzati da un gran numero di piccole imprese; il Sud e le Isole invece hanno piccole imprese di tipo artigianale. L'**Italia** è leader mondiale in settori come il tessile, alimentare, calzature abbigliamento. L'Italia è molto competitiva a livello mondiale nel **settore automobilistico**.

ЗАЙНЯТТЯ ТА РОБОТА В ІТАЛІЇ

За останні роки в Італії було зайнято близько 57% населення у віці від 15 до 64 років, а відсоток нелегальної роботи становить 12% і не входить до статистики. Між регіонами Півночі та Півдня існують глибокі відмінності: рівень зайнятості вищий на Півночі. Помітні також гендерні відмінності: рівень зайнятості чоловіків становить 68%, а жінок – 40%.

Можна виділити три основні економічні зони: північний захід з центром у Мілані, Генуї та Турині, ця область характеризується масовою присутністю великих компаній; Північний Схід і Центр, що характеризуються великою кількістю малого бізнесу; На Півдні та на островах, з іншого боку, є невеликі кустарні підприємства. Італія є світовим лідером у таких галузях, як текстиль, продукти харчування, взуття та одяг

Італія є дуже конкурентоспроможною в усьому світі в автомобільному секторі.